

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 23P/161/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021205320
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Uhrínová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:0021205320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Jana Uhrínová, v právnej veci maloletých detí A.: B., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, deti rodičov: otec B. A., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, matka D. A., nar. X.XX.XXXX, bytom E. XXX, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

- Konanie ohľadne zníženia výživovacej povinnosti za obdobie od 1.12.2021 do 31.3.2024 zastavuje.
- Návrh otca na zníženie výživného za obdobie od 1.4.2024 do budúca zamietá.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 1.12.2021 domáhal, aby súd znížil výživné na mal. B. zo sumy 150 € na sumu 90 € a na mal. B. zo sumy 100 € na sumu 60 €. Podaním doručeným súdu dňa 7.8.2023 žiadal otec znížiť výživné na sumu minimálneho výživného od právoplatnosti rozsudku. Na pojednávaní vedenom dňa 11.4.2024 žiadal otec znížiť výživné od 1.4.2024 do budúca na každé dieťa na sumu 50 € a návrh na zníženie výživného od 1.12.2021 do 31.3.2024 zobral späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

2./ Návrh na zníženie výživného od 1.4.2024 na sumu 50 € na každé dieťa otec odôvodnil tým, že je aktuálne nezamestnaný.

3./ Matka s čiastočným späťvzatím návrhu zo strany otca súhlasila; s návrhom otca na zníženie výživného od 1.4.2024 nesúhlasila.

4./ Kolízny opatrovník s čiastočným späťvzatím návrhu zo strany otca súhlasil, s návrhom otca na zníženie výživného od 1.4.2024 nesúhlasil, navrhol návrh otca zamietnuť, z toho dôvodu, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí.

5./ Súd na základe späťvzatia návrhu otca na zníženie výživného za obdobie od 1.12.2021 do 31.3.2024 konanie v tejto časti zastavil a vykonal dokazovanie ohľadne návrhu otca na zníženie výživného na sumu 50 € na každé dieťa od 1.4.2024.

6./ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom otca, s vyjadrením matky, s predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/37/2021 a zistil tento skutkový stav:

7./ Vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 2P/37/2021 – 70 zo dňa 25.5.2021, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého, upravil rodičovské práva a povinnosti schválením rodičovskej dohody ohľadne výživného tak, že otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. B. v sume 150 € mesačne a na mal. B. v sume 100 € mesačne. Maloletý B. mal v danom čase 4 roky, navštevoval materskú školu; maloletá B. mala 1 rok, matka bola s maloletou na rodičovskej dovolenke. V danom čase bol čistý mesačný príjem otca suma 770 Eur, otec žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Matka v danom čase bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok 275 € a rodinné prídavky na dve deti vo výške 51 €. Matka s oboma maloletými deťmi žila v spoločnej domácnosti so svojim druhom.

8./ Výsluchom otca a z listinných dôkazov súd zistil, že otec je od 13.11.2023 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Od novembra 2023 do marca 2024 otec poberal dávku v nezamestnanosti, aktuálne otec požiadal o dávku v hmotnej núdzi, o ktorej zatiaľ rozhodnuté nebolo. Naposledy bol otec zamestnaný ako taxikár na základe dohody o vykonaní práce v rozsahu 37 hodín mesačne, tento pracovný pomer otec ukončil pretože, keďže mal príjem, nespĺňal podmienky na to, aby mohol poberať opatrovateľský príspevok na svojho otca. Z toho dôvodu teda ukončil tento pracovný pomer, následne opäť požiadal o opatrovateľský príspevok, avšak tento nebol otcovi priznaný z dôvodu, že zdravotný stav jeho otca nie je taký, aby spĺňal podmienky na to, aby iná osoba sa musela oňho starať a poberať za výkon tejto starostlivosti opatrovateľský príspevok.

9./ Z lustrácie v Registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že v období 22.2.2023 – 31.8.2023 bol otec zamestnaný s mesačným vymeriavacím základom 130 €; v období 9.9.2023 – 12.11.2023 bol otec zamestnaný s priemerným mesačným vymeriavacím základom 173,29 €.

10./ Listinnými dôkazmi otec preukázal, že v minulosti pracoval aj v zahraničí. V období 9.5.2022 – 31.7.2022 pracoval otec vo F. s priemerným mesačným príjmom 1088 €. V období 2.9.2022 – 27.1.2023 otec pracoval v G. s hrubým mesačným príjmom 1593,80 €.

11./ Otec rovnako ako v čase rozvodu, naďalej žije v spoločnej domácnosti s rodičmi. Matka otca je zamestnaná, aktuálne práceneschopná, poberá nemocenské dávky 736 € mesačne, otec otca je invalidný dôchodca. Otec pomáha svojej matke so starostlivosťou o svojho otca a súčasne si intenzívne hľadá zamestnanie. Keďže otec aktuálne nemá žiadny príjem, rodičom na náklady na bývanie a domácnosť nič neprispieva.

12./ Otec si vyživovaciu povinnosť na obe deti plní podľa rozhodnutia súdu, vypovedal, že výživné zaňho platí jeho otec.

13./ Výsluchom matky a z písomného vyjadrenia matky súd zistil, že matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke s maloletou B.. Rodičovský príspevok poberala do 7.7.2023, aktuálne poberá rodinné prídavky na 2 mal. deti a dávku v hmotnej núdzi vo výške 110 Eur, matka je povinná odpracovať prácu v obci 32 hodín mesačne. Matka žije s spoločnej domácnosti žije so svojimi dvomi mal. deťmi a s druhom.

14./ Mesačné náklady matky pozostávajú z týchto súm: inkaso 104,64 Eur, TV 19,10 Eur, internet 34,90 Eur, náklady na vykurovanie drevom na celý rok 1100 € (92 € mesačne), výdavky na starostlivosť o dom, kosenie, bežná úprava domu a dvora okolo 100 Eur ročne (8 € mesačne). Mesačné náklady na bývanie a domácnosť sú teda vo výške 258,64 €, podiel pripadajúci na jednu osobu v domácnosti je (258,64 : 4 osoby) 64,66 €.

15./ Osobné mesačné náklady matky pozostávajú z týchto súm: ošatenie 80 Eur, obuv 50 Eur, mobilný telefón 7 Eur, splátka kreditnej karty 30 Eur, strava 200 Eur, drogéria 50 Eur, lieky 50 Eur, výdavky na PZP, servis, STK 80 Eur, náklady na pohonné hmoty 100 Eur.

16./ Maloletý B. má 6 rokov, aktuálne navštevuje posledný rok materskej školy, od septembra 2024 nastúpi do 1. ročníka základnej školy. Mesačné náklady na maloletého B. pozostávajú z týchto súm: hygienické potreby v škôlke na pol roka 16 Eur (2,60 € mesačne), ortopedické topánky 2 krát ročne 23,30 Eur (3,90 € mesačne), školné 10 Eur, obedy (režijné náklady na obedy) 10 Eur, ZRPŠ 25 Eur na pol roka (4,20 € mesačne), ošatenie 50 Eur, obuv 30 Eur, vitamíny 30 Eur, lieky 40 Eur (maloletý neužíva pravidelne lieky, avšak pripravuje sa teraz na operáciu s členkami, v tejto súvislosti aktuálne

užíva lieky), drogéria 30 Eur, strava 150 Eur, podiel na nákladoch na bývanie 64,66 €. Celkové mesačné náklady maloletého B.: 425 €.

17./ Maloletá B. v júli 2024 bude mať 4 roky, navštevuje už škôlku, zatiaľ na 4 hodiny denne. Mesačné náklady na maloleté B. pozostávajú z týchto súm: hygienické potreby do škôlky na pol roka 16 Eur (2,60 € mesačne), papuče do škôlky 16,60 Eur/rok (1,40 € mesačne), školné 10 Eur, obedy v škôlke 30 Eur, ZRPŠ 25 Eur na pol roka (4,20 € mesačne), ošatenie 50 Eur, obuv 30 Eur, drogéria 30 Eur, vitamíny 30 Eur, strava 150 Eur, podiel na nákladoch na bývanie 64,66 €. Celkové mesačné náklady maloletej Sofie: 403 €.

18./ Podľa § 65 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

19./ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20./ Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21./ Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22./ Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23./ Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

24./ Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25./ Pokiaľ ide o výživné na maloleté dieťa, súd vychádza z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

26./ Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

27./ Zmenou pomerov v zmysle ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena okolností na strane oprávneného alebo na strane povinného, ktoré boli podkladom

predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Musí ísť o zmenu zásadnú ako aj o zmenu trvalú v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V konaní o zvýšenie výživného je preto potrebné porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného.

28./ Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrh otca je potrebné zamietnuť, pretože nebola preukázaná taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti.

29./ Od posledného rozhodnutia súdu o výživnom uplynuli tri roky, u maloletých detí v dôsledku ich prirodzeného rastu a vývinu došlo k nárastu nákladov, maloletý B. je predškolač, v septembri 2024 nastúpi do 1. ročníka základnej školy, maloletá B. začala navštevovať materskú školu. U maloletých detí došlo k nárastu ich nákladov, preto zníženie výživné absolútne nie je v ich záujme.

30./ Otec návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že je aktuálne nezamestnaný a bude poberať len dávku v hmotnej núdzi. Dôvod, pre ktorý sa otec vzdal svojho zamestnania a príjmu bol ten, že s príjmom z pracovného pomeru nespĺňal podmienky na poberanie príspevku na opatrovanie pre svojho otca, ktorý otcovi napokon aj tak nebol priznaný z dôvodov, že zdravotný stav jeho otca nie je taký, aby bolo nevyhnutné ho opatrovať. Primárnou povinnosťou otca je jeho vyživovacia povinnosť k jeho dvom maloletým deťom, vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom predchádza jeho povinnosť postarať sa o svojho otca. Otec je povinný riadne sa zamestnať a zabezpečiť si tak príjem, z ktorého bude platiť výživné na svoje dve maloleté deti. Otec je zdravý, v konaní bolo preukázané, že v minulosti dosahoval príjem výkonom práce (aj v zahraničí), otec dosahoval príjem 1088 €, neskôr 1593 €, teda otec je naďalej povinný pracovať a plniť si vyživovaciu povinnosť. Na strane otca teda súd nezistil žiadnu takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloleté deti.

31./ Súd pri výške príjmu otca použil princíp potenciality v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine a ako potenciálny príjem otca brať do úvahy príjem vyrátaný ako priemer medzi čistou minimálnou mzdou a čistou priemernou mesačnou mzdou.

32./ Podľa Oznámenia MPSVaR č. 300/2022 Z.z. , písm. a) je minimálna mzda pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou suma 700 €. Suma 700 € je hrubá mesačná mzda, pričom čistá minimálna mzda z tejto sumy je suma cca 560 €.

33./ Z údajov Štatistického úradu SR súd zistil, že priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca v SR v roku 2023 bola suma 1327 € (1062 € čistá mzda).

34./ Potenciálny mesačný čistý príjem otca, teda príjem ktorý je v možnostiach otca dosahovať je: 811 € (priemer medzi čistou minimálnou mzdou 560 € a čistou priemernou mesačnou mzdou 1062 €).

35./ Súd je toho názoru, že z príjmu otca 811 € je v možnostiach otca platiť na výživu mal. B. 150 € mesačne a na výživu mal. B. sumu 100 € mesačne.

36./ Rovnako aj u matky súd použil princíp potenciality, keďže že maloletá B. už navštevuje predškolské zariadenie, aj matka je povinná sa zamestnať a dosahovať príjem, z ktorého bude vyživovať svoje dve maloleté deti.

37./ S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže nebola preukázaná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, súd zamietol návrh otca na zníženie výživného na sumu 50 € na každé dieťa od 1.4.2024.

38./ Súd na základe späťvzatia návrhu otca na zníženie výživného za obdobie od 1.12.2021 do 31.3.2024 konanie v tejto časti zastavil

39./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 z. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozhodnutie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).